

اثرات آگار، اسید بوریک، ساکاراز و دما بر جوانه‌زنی دانه گرده سبب رقم

M26 در شرایط درون شبشه‌ای

روزبان، محمود رضا^۱ و علی ایمانی^۲

۱ محقق بخش اصلاح و تهیه نهال و بذر مرکز تحقیقات کشاورزی، منابع طبیعی و امور دام فزوین و ۲ عضو هیأت علمی بخش تحقیقات باگبانی مؤسسه اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج

به منظور مطالعه اثرات اصلی و متقابل آگار، اسید بوریک، ساکاراز و دما بر درصد جوانه‌زنی دانه گرده سبب رقم M26 در شرایط درون شبشه‌ای و معرفی بهترین ترکیب محیط کشت و دما برای آزمون قوه نامیه دانه گرده، آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب مدرج کاملأ تصادفی (CRD) در سال ۱۳۸۱ انجام گردید. در این آزمایش، گلهای درختان رقم منکور گلدهی در مرحله بادکنکی شکل (Balloon) برداشت شدند و پس از انتقال به آزمایشگاه، دانه‌های گرده آنها جمع‌آوری و بر روی محیط‌های کشت حاوی غلظت‌های مختلف آگار، اسید بوریک و ساکاراز کشت شدند. در ادامه، کشت‌ها به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۸ و ۱۸ درجه سانتیگراد قرار گرفتند و پس از گذشت این زمان، درصد جوانه‌زنی دانه گرده روی محیط‌های کشت مختلف و در دمای‌های متفاوت با استفاده از میکروسکوپ نوری تعیین گردید. نتایج به دست آمده نشان داد که میزان جوانه‌زنی دانه گرده بطور معنی‌داری تحت تأثیر ترکیب محیط کشت و دمای دوره نگهداری کشت‌ها قرار دارد. بطوریکه بالاترین میزان جوانه‌زنی (۷۹/۵٪) در محیط کشت حاوی ۱٪ آگار، ۱۵۰ میلی‌گرم در لیتر اسید بوریک و ۱۵٪ ساکاراز، در دمای ۸ درجه سانتیگراد به دست آمد. همچنین، پایین‌ترین درصد جوانه‌زنی (صفر)، در دو محیط کشت زیر که به ترتیب حاوی ۱٪ آگار، ۵۰ میلی‌گرم در لیتر اسید بوریک و ۵٪ ساکاراز و نیز ۱٪ آگار، ۵۰ میلی‌گرم در لیتر اسید بوریک و ۱۰٪

ساکارز بودند در شرایطی حاصل شد که هر دو در دمای ۸ درجه سانتیگراد قرار گرفته بودند.